

Motion från Ingrid Lewin

Jag önskar en öppen diskussion om hur vårt svenska bruksprov för hingstar ska utvecklas.

SWB:s bruksprov har flera fördelar, bl a att hingstarna rids (om än under kort tid) och att en omfattande exteriörbedömning görs och redovisas, nu även som linjär bedömning. Men det finns också många tillkortakommanden jämfört med avelsvärderande prov i våra grann- och konkurrentländer. SWB och alla dess uppfödare verkar i ett alltmer internationellt och gränsöverskridande sammanhang. Därför vill jag att diskussionen om hur bruksprovet ska genomföras framöver tas upp till en mer allmän redovisning och diskussion. Ett positivt förändringsarbete är inlett och fortskrider förhoppningsvis men det finns ingen öppen diskussion om frågan. Utan förändring ser jag det som en risk att det svenska bruksprovet helt förlorar sitt värde och att deltagarantalet fortsätter minska.

De punkter jag f a vill lyfta är följande.

1. Provets längd. Idag accepterar inget annat förbund vårt mycket korta prov. I längd kan det närmast jämföras med det sportprov de tyska förbunden infört – men där deltar hingstar som först passerat förselektering, körning/premiering och 14-dagarsprov. För våra är det det enda provet. Årligen väljer ett antal svenska uppfödare att i stället visa sina unga hingstar i de danska eller tyska proven och dessa hingstar – i flera fall toppindivider- blir inte tillgängliga för svenska uppfödare på samma sätt som med svenskt godkännande. För ett avelsförbund som vill spela i samma liga som övriga är detta ett misslyckande, även om de SWB-födda hingstarna i flera fall uppnått synnerligen hedersamma resultat. Hur ser framtidsplanerna ut i denna fråga?
2. Förselektering. Alla andra förbund förselekterar hingstar innan premiering. Förbund i samma storlek som SWB får fram 50-60 unga individer till selektering. Vår rådgivande bedömning kan inte räknas som förselektering, den är inte obligatorisk och alldeles för få deltar. Förselektering innebär en tillämpning av den klassiska avelsregeln, ”titta på många, välj få/de bästa” Den behövs troligen även i svensk avel. Förvisso är ju en stor andel av bruksprovsdeltagarna från andra förbund så där har dessa skött om selektering. Men vi borde göra detsamma. Jag vet givetvis att det i våra grannländer finns en annan tradition av hingstuppfoeding och att dessa förselekteringar liksom premiering av 2,5-3åringar oftast åtföljs av försäljningsaktiviteter och auktioner och detta kommer vi ha svårt att ta igen när vi aldrig haft detta system. Men hur ska vi få fram fler svenskfödda hingstämnen till bedömning tidigt?
3. Prestationsstarka möderna värderas högt i flertalet avelsförbund. I alla avelsråd påpekas ständigt vikten av bra mödernelinjer. I det svenska bruksprovet tilldelas härstammingspoäng efter kriterier som är minst sagt oklara. Det bör förtydligas och AVN och avelsledning måste kunna redovisa hur man tänker i frågan i framtiden.
4. I flera förbund, framför allt KWPN och DWB, är avelsledning och avelsvärderingsnämnd tydliga och informativa med vilka blodslinjer och kvalitéer de anser att aveln behöver. De har också i om förselekteringen möjlighet att ”styra” urvalet i önskad riktning. Vilka hingstar som kommer till prövning i SWB styrs däremot helt av enskilda aktörer, till stor del utländska. Även svenska AVN och avelsledningen har kunskap och kompetens att göra medvetna val av blodslinjer och individer som SWB behöver, och att välja bort andra. Hur går tankarna i denna fråga?